3. Значими счетоводни политики (продължение)

в/ Имоти, машини, съоръжения и оборудване, продължение

Амортизация

Амортизацията се начислява на база линейния метод въз основа на очаквания полезен живот на всеки отделен актив. Амортизацията на актив, придобит при условията на финансов лизинг, се начислява за по-краткия от двата срока - срока на договора или полезния живот на актива, освен в случаите когато придобиването на собствеността върху актива в края на срока на договора е в голяма степен сигурно. Земята не се амортизира.

Очакваните срокове на полезен живот към текущия и предходния период са, както следва:

- *Офис обзавеждане - 6.6 години*
- *Телекомуникационни съоръжения - 20 години*
- *Транспортни средства - 4 години*
- *Машини и оборудване - 6.9 години*
- *Компютърна техника - 2 години*
- *Други ДМА - 3.3 години*

Методите на амортизация, очакваният полезен живот и остатъчната стойност на имотите, машините, съоръженията и оборудването се преразглеждат в края на всеки отчетен период.

г/ Нематериални активи

Нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и натрупаните загуби от обезценка.
Последващи разходи се капитализират само, когато те повишават бъдещите икономически ползи, присъщи на съответния нематериален актив. Всички други разходи, включително търговски марки и вътрешно създадена репутация, се признават в печалбата или загубата в момента, в който са направени.
Амортизацията се начислява на база линейния метод въз основа на очаквания полезен живот на всеки нематериален актив, различен от репутация, от момента, когато активът е на разположение за ползване.
Очакваните срокове на полезен живот към текущия и предходния период са, както следва:

- *лицензи и права на ползване - според срока на ползване*
- *софтуер - 2 години*

д/ Лизинг

Финансов лизинг – Дружеството е лизингополучател

Лизинг на имоти, машини и оборудване, при който Дружеството реално носи всички рискове и облаги, произтичащи от правото на собственост, се класифицира като финансов лизинг. При започването им, финансовите лизинги се капитализират по по-ниската от справедливата цена на лизинговото оборудване и сегашната стойност на минималните лизингови плащания. Всяко лизингово плащане се разпределя между задължението и финансовите разходи, така че лизинговото задължение да намалява с постоянен темп. Съпътстващите задължения по наема, намалени с финансовите разходи, се включват в други нетекущи задължения. Частта на лихвата във финансовата цена се отчита в отчета за доходите, така че през периода на лизинга нейният размер, отнесен към оставащото лизингово задължение да дава постоянна величина.

Имотите, машините и оборудването, придобити под формата на финансов лизинг се амортизират за по-късия от сроковете на полезен живот на актива и срока на лизинга.

Финансов лизинг – Дружеството е лизингодател

Когато дадени активи са отдадени под формата на финансов лизинг, като вземане се признава сегашната стойност на лизинговите плащания. Разликата между брутните вземания и сегашната стойност на вземанията се отчита като нереализиран финансов доход. Приходи от лизинг за периода на лизинго отдаването се признават на база на метода на нетната инвестиция, при който се осигурява постоянен темп на възвращаемост.

Оперативен лизинг – Дружеството е лизингополучател

Лизинговите договори, при които значителната част от рисковете и изгодите се поемат от наемодателя, се класифицират като оперативен лизинг. Плащанията по оперативните лизинги (компенсирано с отстъпките от страна на наемодателя) се признават като разход в отчета за доходите на равни части за периода на лизинговия договор.

Оперативен лизинг – Дружеството е лизингополучател

Лизинговите договори, при които значителната част от рисковете и изгодите се поемат от наемодателя, се класифицират като оперативен лизинг. Плащанията по оперативните лизинги (компенсирано с отстъпките от страна на наемодателя) се признават като разход в отчета за доходите на равни части за периода на лизинговия договор.

3. Значими счетоводни политики (продължение)

е/ Материални запаси

Материалните запаси се отчитат по по-ниската от себестойноста и нетната реализуема стойност. Себестойността на материалните запаси се определя чрез метода на среднопретеглената стойност и включва всички разходи по закупуването, преработката, както и други разходи, направени във връзка с доставянето на материалните запаси до тяхното настоящо местоположение и състояние.

Нетната реализуема стойност е предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително оценените разходи за завършване на производствения цикъл и разходите, необходими за осъществяване на продажбата.

ж/ Обезценка на нефинансови активи

Активи, които се амортизират, се преглеждат за наличие на обезценка, когато са на лице събития или има промяна в обстоятелствата, подсказващи, че балансовата стойност на активите не е възстановима. За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност надхвърля възстановимата. Възстановимата стойност е по-високата от нетната продажна стойност и стойността в употреба. За да се определи стойността в употреба, активите, в това число основните стада, се групират в най-малките възможни разграничими единици, генериращи парични потоци. Нефинансовите активи, които са обезценени, се преглеждат за вероятно възстановяване на обезценката към всяка дата на баланса

ж/ Финансови активи

Финансовите активи, притежавани от Дружеството, представляват заеми и вземания.

Заеми и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или определени плащания, които не се котират на активен пазар. Те възникват, когато Дружеството дава парични средства, стоки или услуги директно на дебитора, без намерение да търгува с тези разчети. Те са включени в текущи активи, с изключение на тези с падеж повече от 12 месеца след датата на баланса, които се класифицират като нетекущи. Заемите и вземанията на Дружеството се включват в счетоводния баланс в категорията на „търговски вземания" и „парични средства и еквиваленти".

Те първоначално се отчитат по справедлива стойност заедно с разходите по транзакцията. Заемите и вземанията се отписват, когато правата за получаване на паричните потоци от инвестиции са изтекли или са били прехвърлени и Дружеството е прехвърлило в съществена степен всички рискове и изгоди от собствеността. Заемите и вземанията се оценяват по амортизируема стойност, използвайки метода на ефективния лихвен процент.

Към всяка дата на баланса Дружеството оценява дали съществуват доказателства за това, че финансов актив или група от финансови активи подлежи на обезценка.

з/ Заеми

Заемите се признават първоначално по справедлива стойност, намалена с направените разходи по извършването на транзакцията. В последствие заемите се отчитат по амортизируема стойност; всяка разлика между дължимите плащания (нетирани с разходите по извършването на транзакциите) и стойността на заема се признава в отчета за доходите през периода на заема, като се използва методът на ефективната лихва.

Заемите се класифицират като текущи задължения, освен ако Дружеството има безусловно право да отсрочи уреждането на задължението за период най-малко 12 месеца след датата на счетоводния баланс.

и/ Търговски и други вземания

Признаване и оценка

Търговските и други вземания се отчитат по тяхната амортизируема стойност, намалена със загуби от обезценка. Краткосрочни вземания без договорена лихва се отчитат по фактурирана стойност, когато ефектът от дисконтирането е нематериален.

Обезценка

Дружеството преценява на всяка балансова дата дали са налице обективни доказателства за обезценка на търговските и други вземания. Едно вземане се обезценява, ако има обективни доказателства, че едно или повече събития са имали негативен ефект върху очакваните бъдещи парични потоци. Загубата от обезценка на вземане се изчислява като разликата между неговата отчетна стойност и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент.

Индивидуално значими вземания се тестват за обезценка на индивидуална база. Останалите вземания се оценяват колективно в групи, които имат сходни характеристики на кредитен риск. Загубите от обезценка се отчитат в Отчета за доходите.

Балансовата стойност на вземането се намалява чрез използването на коректива сметка, а стойността на обезценката се отразява в отчета за доходите като други оперативни разходи. Когато търговско вземане стане несъбираемо, то се отписва срещу съответната коректива сметка.

3. Значими счетоводни политики (продължение)

й/ Търговски и други задължения

Търговските задължения се признават първоначално по справедлива цена, а впоследствие по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективния лихвен процент. Краткосрочни задължения без договорена лихва се отчитат по фактурирана стойност, когато ефектът от дисконтирането е нематериален.

к/ Пари и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти включват парични наличности в каса и в разплащателните сметки.

л/ Доходи на персонала

По линия на план с дефинирани вноски, Дружеството изплаща вноски в държавно управлявани пенсионни и социалноосигурителни планове на задължителна база. След като вноските веднъж са изплатени, Дружеството няма повече задължения за плащане. Вноските се признават като разход за персонала когато станат дължими. Предплатените вноски се признават за разход за бъдещ период до размера, до който сумите ще бъдат приспаднати от бъдещи плащания или възстановени.

Според Кодекса на труда, в момента на придобиване право на пенсиониране Дружеството дължи на своите служители 6 месечни заплати, ако са работили за Дружеството през последните 10 години преди пенсиониране. Това възнаграждение се отчита като дългосрочен доход, за който се начислява провизия като се прилага методът на прогнозните единици.

Изчислената от Дружеството към 31 декември 2007 г. и към 31 декември 2008 г. сума на задължението при пенсиониране е несъществена и поради това не е призната провизия за тези задължения във финансовия отчет.

Неизползван платен годишен отпуск

Дружеството признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи за неизползван платен годишен отпуск, които очаква да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

м/ Провизии

Провизии се начисляват, когато Дружеството има юридически задължения в резултат на минали събития, за чието погасяване е вероятно да бъдат използвани активи и други ресурси, и които могат да бъдат надлежно оценени. Не се начисляват провизии за бъдеща оперативна загуба.

Провизиите се оценяват по настояща стойност на разходите, които се очаква да бъдат необходими за погасяване на задължението с използване на данъчна ставка, която отразява пазарните лихвени нива и настоящата стойност на парите и рисковете, специфични за задължението. Увеличението на провизията поради изминалото време се признава като разходи за лихви.

н/ Приходи

Приходи от продажба на стоки

Приход от продажба на стоки се признава по справедливата стойност на полученото или подлежащо на получаване възнаграждение, намалено с върнатите стоки и предоставените отстъпки. Приход от продажба на стоки се признава в момента, когато Дружеството е прехвърлило на купувача съществените рискове и ползи от собствеността върху стоките, Дружеството не запазва продължаващо участие в управлението или контрол над продаваните стоки, сумата на прихода може да бъде надеждно оценена, вероятно е икономическите ползи, свързани със сделката да бъдат получени и направените разходи или тези, които ще бъдат направени, могат да бъдат надеждно оценени.

Приходи от предоставяне на услуги

Приход от предоставяне на услуги се признава, когато сумата на прихода може да бъде надеждно оценена, вероятно е Дружеството да има икономически ползи, свързани със сделката, етапа на завършеност на сделката към датата на баланса може надеждно да се оцени и разходите, направени по сделката, както и разходите за завършване на сделката, могат надеждно да бъдат оценени.

Приход от извършени услуги се признава в Отчета за доходите пропорционално на степента на завършеност на услугата към датата на баланса. Степента на завършеност се оценява на базата на извършената работа.